

Інструкція з охорони праці у спортивній залі

1. Загальні вимоги безпеки у спортивному залі

1.1. Інструкція з охорони праці під час проведення занять з фізичної культури у спортивній залі розроблена у відповідності до Закону України "Про охорону праці" (Постанова ВР України від 14.10.1992 № 2694-XII) в редакції від 20.01.2018р, на основі «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», затвердженого Наказом Комітету по нагляду за охороною праці Міністерства праці та соціальної політики України від 29 січня 1998 року № 9 в редакції від 30 березня 2017 року, з урахуванням Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці України від 26.01.2005 № 15 в редакції від 30 січня 2017 року № 140.

1.2. Інструкція з охорони праці встановлює вимоги безпеки життєдіяльності для учнів 1-11 класів під час проведення уроків фізкультури у спортивному залі, а також виховних заходів та позашкільних занять з предмету фізична культура.

1.3. Положення інструкції з охорони праці у спортивній залі поширюються на всіх співробітників загальноосвітнього навчального закладу, які проводять навчальні заняття з школярами в спортивному залі (викладачів, педагогів додаткової освіти, інструкторів фізкультури і т.п.).

1.4. До самостійної роботи в спортзалі мають допуск особи, які:

- досягли віку 18 років, мають обов'язковий періодичний медичний огляд при відсутності будь-яких медичних протипоказань для самостійної роботи в спортивному залі;
- отримали належну педагогічну освіту (базову або вищу) та мають відповідний досвід роботи в загальноосвітньому навчальному закладі;
- пройшли вступний інструктаж з техніки безпеки та інструктаж на робочому місці;
- ознайомлені з інструкціями з охорони праці та інструкціями з експлуатації спортивного обладнання і пристосувань.

1.5. Викладач, який проводить навчальні заняття в спортивному залі, зобов'язаний суворо дотримуватися Правил внутрішнього трудового розпорядку, а також режим роботи загальноосвітнього навчального закладу. Графік роботи в спортивному залі визначається розкладом навчальних занять, яке має бути затверджене директором загальноосвітнього навчального закладу.

1.6. Шкідливими і небезпечними чинниками при проведенні роботи в спортивному залі є:

- фізичні фактори, такі як різне спортивне обладнання та інвентар; висока напруга в електричній мережі; система вентиляції; статичні і динамічні перевантаження);
- хімічні фактори, такі як підвищене забруднення повітря в навчальному приміщенні пилом.

1.7. Про всі виявлені несправності на робочому місці, викладач, який проводить навчальні заняття в спортивному залі, зобов'язаний негайно повідомити інженеру з охорони праці та заступнику директора з АГР, а в разі їх відсутності на робочому місці - черговому адміністратору або директору загальноосвітнього навчального закладу.

До таких несправностей відносяться:

- несправності в роботі електропроводки;
- несправності спортивного обладнання та інвентарю;
- несправності сантехнічного та вентиляційного обладнання в спортзалі, роздягальнях, тренерської;
- несправності меблів;
- порушення цілісності віконних рам і скла.

Факт виявлення несправності необхідно обов'язково внести у вигляді відповідного запису в журнал заявок.

1.8. Для забезпечення пожежної безпеки в спортивному залі в визначеному і легкодоступному місці повинен зберігатися справний вогнегасник.

1.9. Для надання першої невідкладної долікарської допомоги в визначеному і легкодоступному місці спортивного залу повинна знаходитися медична аптечка, повністю

укомплектована всіма необхідними медикаментами і перев'язочними засобами, термін придатності якої повинен регулярно перевірятися.

1.10. У залі на видному місці повинна бути розміщена *інструкція з техніки безпеки у спортивному залі*, призначена для учнів школи.

1.11. На початку кожного навчального року необхідно проводити з усіма учнями вступний інструктаж (для цього необхідно відокремити урок за планом) з техніки безпеки з обов'язковим внесенням запису до відповідного журналу.

1.12. Перед початком роботи з новим типом спортивного обладнання (інвентарю) і виконанням нових видів фізичних вправ необхідно провести з учнями інструктаж з техніки безпеки з обов'язковим внесенням запису до відповідного журналу.

1.13. У разі отримання травми будь-ким з учнів викладач, який проводить навчальні заняття в спортивному залі, зобов'язаний терміново повідомити про те, що трапилось черговому адміністратору і медичному працівнику даного освітнього закладу. При необхідності негайно надати першу невідкладну долікарську допомогу потерпілим.

1.14. У разі невиконання або порушення будь-ким з учнів техніки безпеки з усіма учнями необхідно провести позаплановий інструктаж з техніки безпеки з його обов'язковою реєстрацією у відповідному журналі.

1.15. Всі вікна в спортивному залі не повинні мати решіток, або мати орні ґрати з замками, ключі від яких повинні зберігатися в визначеному і легкодоступному місці.

1.16. Заняття з фізичної культури та спорту у загальноосвітніх навчальних закладах проводяться відповідно до програми з фізичної культури, затверджених МО України. Уроки, заняття в гуртках, секціях повинні проводитися тільки вчителями фізичної культури або особами, які мають належну освіту та кваліфікацію.

1.17. Дозвіл на введення в експлуатацію спортивних споруд та проведення занять з фізкультури і спорту під час прийому загальноосвітнього навчального закладу до нового навчального року надає комісія, створена відповідно до рішення виконкому райради.

1.18. Переобладнання спортивних споруд та встановлення додаткового обладнання дозволяється тільки за узгодженням з представниками райради, районного управління освіти, пожежного нагляду та районної санепідемстанції.

1.19. Кількість місць у спортивному залі під час проведення занять встановлюється із розрахунку 2.8 кв. м. на одного учня. Заповнювати зал понад встановлену норму не дозволяється.

1.20. Підлоги спортивних залів повинні бути пружними, без щілин і заступів, мати рівну, горизонтальну і неслизьку поверхню. Вона не повинна деформуватися від миття і до початку занять має бути сухою і чистою.

1.21. За будь-яке невиконання або порушення положень *інструкції з охорони праці у спортзалі*, викладач, який проводить навчальні заняття в спортивному залі, несе персональну відповідальність відповідно до чинного законодавства України.

2. Вимоги безпеки перед початком занять у спортзалі

2.1. Необхідно візуально перевірити справність електропроводки, спортивного обладнання та інвентарю, сантехнічного обладнання, системи вентиляції, меблів, а також цілісність усіх скла у віконних отворах.

2.2. У разі виявлення будь-яких несправностей спортивного обладнання та інвентарю викладач, який проводить навчальні заняття в спортивному залі, зобов'язаний своєчасно проінформувати про це заступника директора з АГП, а при його відсутності на робочому місці - чергового адміністратора загальноосвітнього навчального закладу і внести відповіді записи до журналу.

2.3. Необхідно перевірити правильність установки спортивного обладнання та справність спортивного інвентарю, провести необхідні зміни з метою виключення травмонебезпечних ситуацій з учнями.

2.4. Новоприбулих школярів, до моменту надання ними медичної довідки про групу здоров'я, вважати віднесеними до IV групи.

2.5. Потрібно перевірити наявність необхідного спортивної одягу та взуття у всіх учнів перед початком занять у спортивному залі.

2.6. Необхідно звільнити всіх учнів від навчальних занять в спортзалі в разі виявлення будь-яких невідповідностей спортивного обладнання та інвентарю встановленим в даній інструкції з охорони праці в спортивному залі вимогам, а також під час неспроможності виконати зазначені в даній інструкції з техніки безпеки в спортивному залі підготовчі до роботи дії.

2.7. Необхідно усунути від навчальних занять тих учнів, одяг і (або) взуття яких не

відповідають встановленим вимогам техніки безпеки при проведенні фізкультурно-спортивної діяльності на уроках фізкультури, а також тих учнів, які мають медичні протипоказання.

3. Вимоги безпеки під час занять в спортивному залі

3.1. Під час проведення занять у спортивному залі необхідно дотримуватися всіх положень даної інструкції з охорони праці в спортивному залі, правила експлуатації спортивного обладнання та інвентарю, електроосвітлення. Необхідно також суворо дотримуватися рекомендацій медичного працівника щодо дозування фізичного навантаження для учнів.

3.2. Викладач, який проводить навчальні заняття в спортивному залі, зобов'язаний забезпечити:

- підтримання належного порядку і чистоти в спортивному залі;
- проведення додаткового інструктажу учнів з техніки безпеки перед початком виконання вправ на спортивних снарядах і (або) вправ з їх використанням;
- дотримання учнями школи всіх вимог відповідних інструкцій з техніки безпеки при виконанні вправ на спортивних снарядах і при використанні спортивного обладнання;
- суворе дотримання всіх вимог ДСанПіН 5.5.2.008-01 в спортивному залі.

3.3. Під час проведення занять у спортивному залі заборонено:

- використовувати спортивне обладнання та інвентар в якості підставок під предмети;
- допускати велике скупчення невикористаного спортивного обладнання та будь-якого іншого інвентарю в спортивному залі;
- самостійно проводити ремонт спортивного обладнання;
- залишати учнів в спортивному залі під час уроку або занять одних без нагляду.

3.4. Після завершення виконання фізичних вправ учнями необхідно забезпечити приведення спортивного інвентарю та обладнання в безпечний стан.

3.5. Використання іонізаторів повітря можливо тільки під час перерв в роботі та при відсутності людей в приміщенні спортзалу.

3.6. При відкриванні віконних рам необхідно стежити за відсутністю протягів, які можуть спричинити пошкодження віконного скла.

4. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

4.1. У разі виникнення аварійних ситуацій на робочому місці, які можуть спричинити травми і (або) отруєння учнів, викладач, який проводить навчальні заняття в спортивному залі, зобов'язаний негайно евакуювати з спортивного залу всіх учнів, керуючись схемою евакуації та дотримуючись при цьому спокою і порядку. До аварійних ситуацій відносяться: замикання електропроводки, прорив водопровідних труб, задимлення, поява сторонніх запахів і т.п. Потім необхідно проінформувати про те, що трапилось, інженера з охорони праці та заступника директора з АГР, а в разі їх відсутності на робочому місці - директора школи або чергового адміністратора загальноосвітнього навчального закладу.

4.2. У разі наявності постраждалих серед учнів викладач, який проводить навчальні заняття в спортивному залі, зобов'язаний негайно звернутися за допомогою до лікаря даного загальноосвітнього навчального закладу, а при необхідності надати першу невідкладну долікарську допомогу потерпілим.

4.3. У разі виникнення загоряння необхідно відключити електроживлення, негайно повідомити про це до найближчого відділення пожежної охорони, а також своєму безпосередньому керівнику, після чого перейти до ліквідації пожежі всіма наявними первинними засобами пожежогасіння.

5. Вимоги безпеки після завершення занять в спортивному залі

5.1. Після завершення роботи в спортивному залі викладач, який проводить навчальні заняття, зобов'язаний:

- привести спортивне обладнання та пристосування в їх початковий стан;
- скласти використовуваний спортивний інвентар в спеціально відведені місця, призначені для його зберігання;
- організовано вивести всіх учнів з спортивного залу.

5.2. Вимкнути освітлення, перекрити водопровідні крани і закрити всі вікна.

5.3. При виявленні будь-яких несправностей меблів, спортивного обладнання, системи вентиляції, порушення цілісності скла на вікнах необхідно своєчасно інформувати про це заступника директора школи з АГР, а при його відсутності на робочому місці - чергового адміністратора загальноосвітнього навчального закладу і зафіксувати факт в журналі заявок.

6. Завершальні положення інструкції з охорони праці в спортзалі

6.1. Перевірка і перегляд інструкції з охорони праці в спортивному залі повинні здійснюватися не рідше одного разу на 5 років.

6.2. Дана інструкція з охорони праці в спортзалі повинна бути достроково переглянута в наступних випадках:

- при перегляді міжгалузевих і галузевих правил і типових інструкцій з охорони праці;
- при виникненні будь-яких змін і умов праці в спортивному залі;
- при черговому впровадженні нової техніки і (або) технологій;
- за результатами аналізу матеріалів розслідування аварій та нещасних випадків на робочому місці, а також професійних захворювань;
- у разі вимоги Державної служби України з питань праці та її територіальних органів.

6.3. Якщо протягом 5 років з дня затвердження (введення в дію) даної інструкції з техніки безпеки в спортивному залі умови праці в спортивному залі не змінюються, то її дія автоматично продовжується на наступні 5 років.

6.4. Відповідальність за своєчасне внесення змін і доповнень, а також перегляд даної інструкції покладається на інженера з охорони праці або особу, відповідальну за охорону праці в загальноосвітньому навчальному закладі.

Інструкцію розробив

Заступник директора школи з навчально-виховної роботи

Григорчук П.С.